

Nytt om fartøyvern september 2012

Velkommen til årsmøte i Bodø

Velkommen til foreningens årsmøte den 12. – 14. oktober i Bodø. Innkallelse og sakspapirer blir sendt ut i midten av september. Påmeldingsfristen er 26. september, men foreningen tar i mot påmelding allerede nå på e-post: post@norsk-fartoyvern.no eller på telefon 24 14 51 70.

Fartøyvernets ABC

Foreningen vil arrangere en praktisk veiledning i hvordan arbeide med restaurering av verneverdige fartøy. Et 3-dagers kurs skal etter planen legges til Gratangen 2. – 4. november 2012. Kurset skal ta for seg befaring av et restaureringsprosjekt, tilstandsrapport, organisasjonsarbeid, hvordan søke midler, dokumentasjon, rapportering osv. Mer informasjon vil komme på hjemmesiden og på facebook.

Nye forskrifter for vernede fartøy

Sjøfartsdirektoratet har i lang tid arbeidet med nye forskrifter for vernede fartøy. På foreningens årsmøte i Haugesund høsten 2011 orienterte avdelingsdirektør i Sjøfartsdirektoratet, Lars Alvestad, om arbeidet med forskriftene. Sjøfartsdirektoratet foreslo den gang å etablere en arbeidsgruppe og en referansegruppe der brukerne av forskriftene skulle være representert. Flere i foreningens medlemsmiljø viste interesse for å delta i gruppene. Nå har Sjøfartsdirektoratet i stedet bestemt å sende foreningen et utkast av forskriften før den offisielle høringen. Slik vil foreningen få anledning til å uttale seg. Arbeidet med forskriftene er forsinket og foreningen har fremdeles ikke fått utkastet tilsendt.

M/S "Nordstjernen" blir fredet

Riksantikvaren varsler oppstart av fredning av M/S "Nordstjernen". Det ærverdige skipet har med sine 57 år i rute, seilt lengst i Hurtigrutens stolte historie. "Nordstjernen" stod ferdig i 1956 og var det siste av hurtigrutens skip som ble bygget med de samme skipbygningstradisjoner som dampskipene i mellomkrigstiden. Skipet er et fremragende eksempel på 1950-tallets utsmykking av skipsinteriør og blir ansett som et seilende galleri der norsk samtidskunst og interiørdesign vises for de reisende. "Nordstjernen" er i fortsatt god stand til tross for få endringer. Blant annet er det originale likestrømsanlegget fortsatt i drift, noe som er unikt for et skip av denne størrelsen. "Nordstjernen"

avsluttet sin siste ordinære tur 22. mars 2012 og seilte denne sommeren som cruiseskip på Svalbard. I 2007 fikk "Nordstjernen" Riksantikvarens status som vernet skip. Fredningen vil omfatte hele og deler av skipet med fast inventar og utstyr, samt kunstnerisk utsmykking. Fredningen skal i seg selv ikke være til hinder for fartøyet videre drift. Les mer:

<http://www.riksantikvaren.no/Norsk/Aktuelt/Nyheter/?module=Articles;action=Article.publicShow;ID=134761>

"Sjødis" – best vedlikeholdt fartøy

"Sjødis" vant pris for best vedlikeholdte fartøy under Forbundet KYSTENS landsstevne på Bragdøya i Kristiansand. Johnny Nesvåg, innehaver av Nesvaag Sjø og Motormuseum, har det hele og fulle ansvaret for drift og vedlikehold av museumsbåten "Sjødis", men eieren er Dalane Folkemuseum. "Sjødis" ble berget fra kondemneringsordningen i 1993, og siden har Nesvåg holdt den 57 fots lange skøyta gående alene. Han regner med at han bruker mellom 300-400 timer årlig til drift og vedlikehold. Nesvåg sier til Dalane Tidende at begrunnelsen for prisen er nok helheten. Å bygge om båter har vært svært vanlig, men i tilfellet "Sjødis" er veldig mye av det opprinnelige inntakt. Les mer:

<http://redir.opoint.com/?key=DHjfk8HVEh94FHAIOcc3>

Kulturminnefondets søknadsfrist

Søknad om tilskudd fra Norsk Kulturminnefond er i år **1. november**. Vedtak for tildelinger blir gjort i april påfølgende år. De tre satsingsområde for Kulturminnefondet er for 2012: By og tettsted, Kystkultur og Industrikkultur. Søknaden må være skrevet på Kulturminnefondets søknadsskjema som kan lastes ned her:

<http://www.kulturminnefondet.no/soknad/index.asp?thesisId=1108981254>

Frivillighetsprisen

Hvert år utdeles den nasjonale Frivillighetsprisen til en initiativrik person, lokal forening eller en gruppe som har gjort en bemerkelsesverdig innsats for samfunnet rundt seg. Prisen deles ut direkte på TV2 God Morgen Norge. Frivillighetsprisens mål er å sette fokus på nettopp det arbeidet noen mennesker legger ned for andre, fremme organisasjonene bak de nominerte og å skape engasjement rundt frivillig arbeid. Alle er velkomne til å

nominere sin kandidat fram til 15. september til Frivillighet Norge:
<http://www.frivillighetnorge.no/frivillighetsprisen/Frivillighetsprisen/>

Kurs for små frivillige organisasjoner

Frivillighet Norge holder kurs i Oslo for små og nystartede frivillige organisasjoner. Kursene er gratis og åpne for alle. Det holdes kurs i: Økonomi- regnskap og budsjett, Små bistandsprosjekter, Søknad og rapportering, Organisasjonsarbeid, Ledelse, Kampanjer og media, Styrearbeid og Prosjektøkonomi. For fullstendig kursplan og mer informasjon se:
http://www.frivillighetnorge.no/H%C3%B8ststus+kursplan+for+Oslo+er+n%C3%A5+klar!.b7C_wBbKZv.ips

Bevilgninger til fartøyvern

Etter at Riksantikvaren ble ferdig med å fordele midler til fartøyvernprosjekter på post 74, sendte foreningen alle medlemmer en pressemelding som kunne tilpasses det enkelte fartøy og brukes i lokale medier. Terje Flaaten-Stokkan, leder ved Nordnorsk Fartøyvernsenter, skrev en artikkel der han uttalte seg om fartøyvernbevilgninger. Denne har versert i flere aviser rundt om i landet i sommer. Nå har miljøvernminister Bård Vegard Solhjell svart Stokkan i flere aviser. Svaret kan leses her:
<http://redir.opoint.com/?key=4o87gBChQ6i6UrnNckd8>

"Borgenes"

"Borgenes" skal etter planen hugges i Kristiansund denne høsten. Nå har Olaf Engvik engasjert seg i å redde fartøyet fra hugging. I følge Adresseavisen var Engvik eier av "Borgenes" fra slutten av 1980-tallet til uttøvet 1990-tallet da han fikk problemer med å ta vare på fartøyet. Nye ildsjeler i Kristiansund tok over, og nå har også disse gitt opp. Norsk metallretur, som har tatt over "Borgenes" er villig til å forhandle i pris hvis noen vil overta "Borgenes". På sikt ønsker Engvik å bygge et museum for gamle stålskip på Rissa. Les hele saken:
<http://redir.opoint.com/?key=YZ7JAVhtXIRliuDAZ4WP>

I følge Adresseavisen er også Rissa ordfører, Ove Vollan, positivt innstilt til tanken om å etablere et museum for stålskip i kommunen. Kommunestyrerepresentant, Hauk Paulsen, fra nabokommunen Leksvik er også interessert i planene og kunne tenke seg å stå som eier av "Borgenes". Erik Småland fra Riksantikvaren synes utspillet om å plassere "Borgenes" på land i Rissa er interessant, melder Adresseavisen. Les mer:
<http://redir.opoint.com/?key=Af53SWtHAb1pKI0xcVrj>

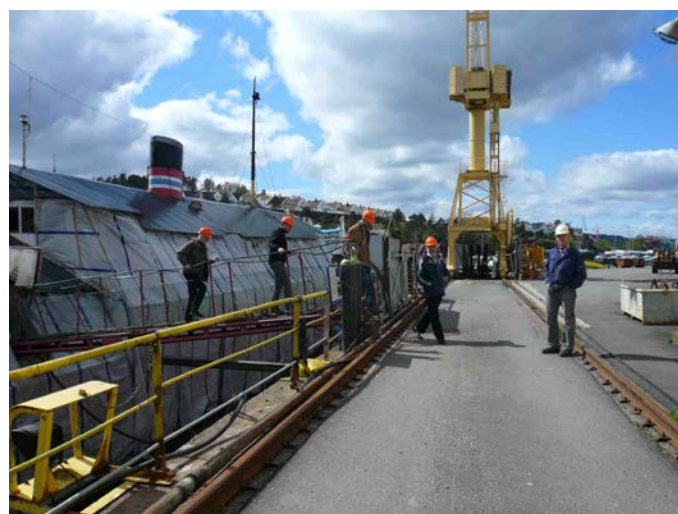
D/S "Kysten" tilbake til Tønsberg

Etter ni år hos Bredalsholmen Dokk- og Fartøyvernsenter er nå "Kysten" tilbake i Tønsberg. Da "Kysten" ankom verftet i 2003 trodde alle det skulle bli et kortvarig opphold, men ved demontering ble det avdekket store rustskader. Ni år og 25 millioner kroner

senere er det nå de frivillige som overtar, men det er fortsatt mye arbeid som gjenstår. Les mer:
<http://redir.opoint.com/?key=ByVRTVu6a7FJCdB9KsvO>

Permitteringsvarsel på Bredalsholmen

Bredalsholmen Dokk- og Fartøyvernsenter ser seg nødt til å sende ut permitteringsvarsel til 8 av 22 ansatte da de ikke har nok oppdrag. Etter at "Hestmanden" ble ferdigstilt i fjor og "Kysten" i år er det bare "Fredrikshald I" i dokk på Bredalsholmen, men den gir ikke nok jobb til alle melder Fædrelandsvennen. Les mer:
<http://redir.opoint.com/?key=gBbT46NzjQ9paDLL6Ah1>

Bredalsholmen Dokk- og Fartøyvernsenter. Foto: Hedda Lombardo

Fartøyvernsentrenes fellestråd ber i brev 10. august om møte med riksantikvar Jørn Holme for å diskutere løsninger som kan sikre bedre drift av de tre fartøyvernsentrene. Alle tre sliter kraftig da fartøyvernprosjektene har usikker finansiering og typisk blir stoppet opp og igangsatt flere ganger. Dette gir dårlig effektivitet og kostbar gjennomføring. Les mer:
<http://redir.opoint.com/?key=s30jAI1qfMqaOdK3T7it>

Riksantikvar Jørn Holme svarer fartøyvernsentrene i Fædrelandsvennen at han selvfølgelig vil møte dem, og at han vet at fartøyvernsentrene sliter med å få nok oppdrag. Holme sier videre at Riksantikvaren gir bevilgning til fartøyeier. Deretter står eier fritt til å velge verft selv. Bevilgninger til fartøyvern er det Miljøverndepartementet som gir. Les mer:
<http://redir.opoint.com/?key=Af7s2tpnNQckI1byNlr>

Seksjonsleder hos Riksantikvaren, Alexander Ytteborg, sier i Harstad Tidende at Riksantikvaren er klar over at fartøyvernsentrene sliter med dårlig oppdragsmengde og økonomi. Dette er synd, da kompetansen fartøyvernsentrene har om gamle håndverkstradisjoner er viktig for å ta vare på de kystens kulturminner. Les mer:
<http://redir.opoint.com/?key=EddBnKUpyKWQsjux8Bq8>

Fartøyvernet preget i år fremover

Riksantikvar Jørn Holme forklarer til Fjordenes Tidende at arbeidet innen fartøyvern har fått merke restaureringen av krigsseilerskipet D/S "Hestmanden". Til sammen brukte riksantikvaren 82 millioner kroner til restaureringsarbeidet. – Det var viktig å få denne båten ferdig til 100 års jubileet for sjøsettingen i fjor, men det var ekstremt dyr. Det vil nok prege fartøyvernet i tre år til, sier Holme.

<http://redir.opoint.com/?key=7jik51Z5u5KpaIA55o6o>

"Sandnes" – kostnader for klassing

Kostnadene for å få "Sandnes" femår klasset er på 2,2 millioner kroner, og eier har søkt kommunen om ekstraordinær støtte til dette. Søknaden kom ikke fram til politisk behandling, men nå har Frp - politiker Leif Arne Moi tatt saken opp slik at den blir behandlet på første møtet etter ferien. Eier sier til Rogaland Aftenblad at han ikke klarer å drive båten som kulturinstitusjon kun med inntekter fra turer. Les mer:

<http://redir.opoint.com/?key=IO3QvNx4tQ9jy9xxGpy>

Vil redde "Forlandet"

Foreningens tidligere medlemsfartøy, "Forlandet", har sine røtter i Sandefjord. Fartøyet drev med hvalfangst og var slepebåt. Siden 1983 har Stiftelsen Norsk Fartøyvern vært eier av båten. Nå vil lokale krefter i Sandfjord ha "Forlandet" tilbake dit for å ta vare på fartøyet og gjøre det tilgjengelig for publikum. Les mer:

<http://redir.opoint.com/?key=pnmLmmlhNlxdsV72m2Jf>

"Forlandet". Foto: Norsk Forening for Fartøyvern

Hardanger - den kulturelle fjorden

Hardanger Fartøyvernsenter har henvendt seg til veteransklaget Fjordabåten, og i samarbeid med flere kulturorganisasjoner i Hardanger har de invitert til orienterings- og visningsseilaser i Samlafjorden og Sørfjorden i Hardanger. Tanken er å åpne fjordene i Hardanger opp som turistvei sommeren 2013. Prosjektet har fått navnet "Hardanger – den kulturelle fjorden", og vil gi flere opplevelsen av gamle dager da folk tok lokalbåter for å komme seg rundt. Å sitte på dekk, besøke

skipper på broen eller å bli vist rundt av maskinisten i maskinrommet har vist seg å være veldig populært. Det er derfor et sterkt ønske om at folk med hjerte og sjel for gamle fjordabåter skal drive med dette. Les mer: <http://redir.opoint.com/?key=ArHWvsNYQuBz2a6XhBCr>

Nasjonal veteranskipshavn i Bergen

Fartøyvernet i Bergen skal utredes for å få en nasjonal veteranskipshavn i Bergen. Sandviksboder Kystkultursenter har fått oppgaven. Det er ønskelig med en bedre organisering og samordning av veteranskipsmiljøet i Bergen. Les mer:

<http://redir.opoint.com/?key=O9BTLXljH1CrHkbKABeK>

Sjøboder i Sandviken

Sandviksboder 69-72 i Bergen ble midlertidig fredet i 2006. Siden den gang har ikke istandsettingen gått etter planen, og eierne får nå pålegg om sikring og tiltak for å stanse videre forfall. Det er sjelden at man gir slike pålegg for å sikre kulturminner, men Riksantikvaren håper på en snarlig og god løsning. Les mer:

<http://www.riksantikvaren.no/?module=Articles;action=Article.publicShow;ID=134798>

Antonbua i Midsund

Riksantikvaren har midlertidig fredet Antonbua i Midsund kommune i Møre & Romsdal. Riksantikvaren mener anlegget er en viktig del av norsk kystkultur og fiskerihistorie. Den midlertidige fredningen kommer som følge av utbyggingspress i området. Mens anlegget tidligere var regulert til bevaring, har kommunen i ny reguleringsplan valgt ikke å ta hensyn til verneverdiene. Kulturminneforvaltningen skal nå gjøre en grundig vurdering av verneverdien ved dette kulturminnet og om en permanent fredning av Antonbua blir sluttresultatet. Les mer:

<http://www.riksantikvaren.no/?module=Articles;action=Article.publicShow;ID=134800>

"Gamle Salten" – reisen tilbake til Bodø

Av Odd Jarl Borch

MS "Salten" som flaggskip i kysttrafikken i nord
"Gamle Salten" er et kulturminne som representerer utviklingen på femtitallet i norsk kystfart. Oppbyggingen etter 2. verdenskrig skapte stort behov for transport, ikke minst gjaldt dette i Nord-Norge. Det var store avstander. Nordlandsbanen var ikke utbygd lengre enn til Saltfjellet, og veisystemet var dårlig. Kystsamfunnene skulle utvikles og i Finnmark var en i full gang med oppbyggingen etter den brente jords taktikk. Sjøen var riksvei nr 1. Saltens dampskipsselskap (SDS) var et toneangivende kystrederi i Nord-Norge og ett av de eldste. SDS ble etablert i 1868 i Bodø for å møte de store behov for frakt av gods og passasjerer som fulgte av det

økonomiske oppsvinget på 1860-tallet. Med en aksjekapital på 7600 spesiedaler ble den første DS "Salten" kontrahert ved Akers Mekaniske Verksted i 1869, med en passasjerkapasitet på 162 personer.

Vel femti år etter, i 1952, vedtok direksjonen i SDS å kontrahere det tredje fartøyet i rederiet med navnet "Salten", et kombinert lokalruteskip med hovedvekt på transport av gods. Fartøyet ble i mars 1953 overlevert fra Trosvik verft (i dag STX Offshore Brevik Yard). Skipet var kontrahert for å gå inn i ruten Mosjøen - Bodø - Narvik, en rute som hadde hatt sterk vekst etter krigen både av passasjerer og gods. "Salten" var sammen med FFR's "Sørøy" og "Alta" samt ODS's "Barøy" en av fire "miniatyrtugaver" av de større hurtigrutene som ble bygd i perioden 1949-1953 med støtte fra staten. Utgangspunktet for konstruksjonene var en konkurranse som Handelsdepartementet utlyste i 1946 om forslag til standard lokalruteskip tilpasset norskekystens behov.

Som flaggskip for Saltens Dampskipselskab skulle det ikke spares på noe under byggingen. Da "Salten" ble levert fra Trosvik ble den omtalt som verftets "juvel". Salten ble bygd i stål og gitt en lengde på 53 meter (LOA), og en bredde på 8,5 m. Dybde i riss ble 5,66 m og bruttotonnasjen 627 tonn. Skipet fikk en svenskbygd Atlas motor med en oppgitt ytelse på 1140 hk ved 300 omdr., noe som ga en marsjfart på 13,5 knop. MS "Salten" var sertifisert for 180 passasjerer i liten kystfart og 290 passasjerer i lokalfart.

"Gamle Salten". Foto: Big Picture Bodø.

Etter ferdigstilling gikk "Salten" inn i et to måneders vikariat for hurtigruten under Det Nordenfjeldske Dampskibsselskab (NFDS) i Trondheim. I 1953 inngikk Samferdselsdepartementet og hurtigruterederiene i fellesskap en avtale med Saltens Dampskibsselskab om å leie MS "Salten" som fast avløerskip i hurtigruten. Avtalen innebar at skipet skulle gå som avløerskip når årlig ettersyn eller havari gjorde at et av de faste hurtigruteskipene ble tatt ut av ruten. Dette utgjorde normalt mellom 4 og 7 måneder i året. Oppdraget beholdt hun i elleve år fram til 1964, da hurtigruteflåten var ferdig utbygd med "Lofoten", "Kong Olav" og "Nord-Norge" som de siste. Etter "St. Svithun's" tragiske forlis i oktober 1962 seilte "Salten" fast som hurtigrute inntil "Kong Olav" ble levert fra BMV i 1964.

Når skipet ikke var utleid til hurtigruterederiene, gikk "Salten" i ruten Mosjøen – Bodø – Narvik, som i sommermånedene var forlenget til Honningsvåg og Nordkapp. Denne ruten ble meget populær blant turister, og ble drevet fram til 1965, da Samferdselsdepartementet ba SDS om å selge "Salten". Etter dette gikk skipet i forskjellige ruter i Nordland, og i 1965-66 gikk hun blant annet i sommerruten til Svalbard sammen med MS "Sørøy" på oppdrag fra TFDS. Det var en stund snakk om at "Salten" skulle bli nytt betelskip for Den Indre Sjømannsmisjon, men i mai 1967 ble hun kjøpt av Arbeidsdirektoratet for 1,4 millioner kroner og ommindret til bruk som skoleskip. Hun ble omdøpt til MS Sjøkurs, og fikk Grimstad som base. Som Sjøkurs fungerte hun som opplæringskip for sjømenn og som instrumentskip for sjømannskolene. I 1973 kjøpte Sørlandets Seilende Skoleskips Institutt i Kristiansand "Sjøkurs" for å avløse seilskipet «Sørlandet». I 1995 ble "Sjøkurs" vernet av Riksantikvaren i forbindelse med salg til Ryfylke Dampskipsselskab i Stavanger. Navnet ble da forandret fra "Sjøkurs" til "Gamle Salten". Både i Kristiansand og i Stavanger ble båten tatt godt vare på, ikke minst ble interiøret holdt i den gamle ærverdige stil, og framdriftsmaskineriet ble ivaretatt. I Stavanger ble båten et kjent og kjært innslag på indre havn. Mange Bodø-væringer har nok opp gjennom årene gått og sett på Gamle Salten i havn i Stavanger og tenkt at den kanskje burde komme tilbake til Bodø.

En ambisiøs idé fødes

Det var et stort øyeblikk for mange eldre Saltenværinger da "Gamle Salten" besøkte Bodø i forbindelse med kyststevnet i 2006. Ryfylke Dampskipsselskab hadde da tanker om å avhende "Gamle Salten" fordi de var interessert i å kjøpe daværende MS "Sjøkurs" (tidligere MS "Sandnes"). I begeistringens rus etter et vellykket kyststevne var det noen som mente at man i Bodø nå burde slå til og kjøpe "Gamle Salten" tilbake til byen. De fleste mente dette var "gale-Matias". Tor Skille, Arne Andreassen og Odd Jarl Borch hadde imidlertid tro på at tiden nå var moden. Men, mer maritim kompetanse trengtes. Johan Bakke hadde vært styrmann på "Salten" i starten på sin karriere. Sammen med flere hadde han tenkt den samme tanken om kjøp under "Gamle Salten" sin "mimretur" i gammelruta til Beiarn. En bredt sammensatt planleggingsgruppe ble nedsatt av styret i "stiftelsen Faxsen" i styremøte 13.11.06. Her ble også Ole Alexandersen og Bjørn Johansen med, ytterligere to garvede sjøoffiserer med lang fartstid i Saltens dampskipsselskab. Sammen med RCCL-kaptein Stig Nilsen var dette den fagkompetanse en trengte for å komme videre. Flere turer ble gjort til Stavanger for å sondere terrenget og vurdere båten. Og stiftelsen Faxsen var velvillig og forskutterte reiser for planleggingsgruppen.

På grunnlag av data hentet fra Stavanger ble det laget et prospekt, og sammen med politiker og næringslivsleder Odd Emil Ingebrigtsen tok gruppen turen rundt til byens investorer. Morten Jakhelln, etterkommer etter en av grunnleggerne av SDS tok hansken, og til tross for økonomiske nedgangstider fikk han trommet sammen ti

investorer og Sparebanken Nord-Norges fond til et spleiselag. Dette gav den nødvendige kapitalen på knappe ni millioner kroner, og Rederiet Saltens kunne etableres. Det ble i utgangspunktet lagt opp til at hver investor skulle gå inn med kr 500.000, men dette ble fort til en million på hver. Sparebanken Nord-Norge gav 1 mill. kroner gjennom sitt kulturfond. Det hører med til historien at eierne etter hvert har måttet ut med større beløp for å dekke de investeringsutgiftene som har kommet til.

Til Bodø etter 41 år der sør

I begynnelsen av november 2008 var det en spent gjeng som under ledelse av interimsstyreleder Morten Jakhelln dro til Stavanger for å ta "Gamle Salten" nordover. Åttende november anløp "Gamle Salten" sin nye hjemmehavn i Bodø etter 41 år i "utlændighet", eskortert av hurtigruteskipet "Lofoten". Følgende reportasje stod å lese i Avisa Nordland:

Et stolt øyeblikk for hele Bodø, og all ære og honnør til de som har stått bak dette og sørget for at "Gamle Salten" endelig er tilbake i Bodø for godt. Velkommen hjem, proklamerte ordfører Odd-Tore Fygle da han hilste "Gamle Salten" vel tilbake i sin gamle hjemmehavn.

Og ordføreren var ikke den eneste som hadde tårer i øyekroken da den gamle kysttraveren rundet moloen, tett fulgt av gamle "Lofoten", og stevnet inn på havna i Bodø ledsaget av salutt fra kanonene på Nyholmen Skandse.

Entusiasmen i byen var stor, og over 200 meldte umiddelbart sin interesse for å støtte båten gjennom venneforeningen "Gamle Salten". Oppussingen om bord startet seinhøstes og en gjorde klar til start på første seilingssesongen ut fra Bodø våren 2009. Venneforeningen har senere bidratt hele veien, også økonomisk.

En aktiv drift

Ut fra de vurderinger som ble gjort før kjøpet var det klart at "Gamle Salten" måtte drives svært aktivt skulle det økonomiske regnestykket gå opp. I det opprinnelige prospektet var det lagt opp til følgende aktiviteter:

1. Opplevelsescruise
2. Målrettede weekenturer
3. Tematurer
4. Charterturer med overnatting
5. Dag-charter
6. Maritim utdanning

Alle disse områdene ble etter hvert innlemmet i "Gamle Saltens" program. Men, først måtte skipet ha tillatelse til å trafikkere i området med et stort nok sertifikat. Det ble lagt opp til inntil 100 passasjerer og fartsområde fire. Dette innebar en betydelig oppgradering av redningsutstyr med nye flåter, sklier og MOB båt. Kapteinene Ole Alexandersen og Johan Bakke, samt maskinsjef Bjørn Johansen ble engasjert av Rederiet Saltens i heltidsstilling for å ta seg av fartøyet. Disse har

gjort en fantastisk innsats for å få tilrettelagt båten, skaffet de nødvendige tillatelser og sertifikater og satt båten i stand til å trafikkere langs Nordlandskysten igjen. God støtte har også kommet fra sponsorer som Bodø Havn og Farve Nord. Ellers har næringslivet i Bodø hele tiden vært velvillig med rabatter og annen støtte.

Skjær i sjøen

Driften i Bodø har ikke vært uten tilbakeslag. Største utfordringene kom med manøvrersystemet, den legendariske "KaMeWa'en". Det vridbare propellsystemet viste seg å være uberegnelig i drift. Etter at det hadde gått noen timer og hydraulikkoljen var blitt varm fikk en problemer med å få vridd propellbladene ved reversering. Det hele toppet seg sommeren 2010 da Gamle Salten fikk berøring med fjellveggen under snuing i Beiarnfjorden, heldigvis med helt liten fart. Flere verkstedopphold og besøk fra Rolls Royce KaMeWa i Sverige og Danmark gav ikke resultater. Propellen så vel som deler av systemet ble sendt til Sverige for kontroll og overhaling, uten at feilen ble funnet. Til sist hentet man "en av gammelstøytan" på 70 år til Bodø og feilen ble nylig funnet i hydraulikkoljeboksen. Både styret, ledelsen om bord og ikke minst maskinsjefen kunne puste lettet ut.

Utvikling av nye aktiviteter

Styret og ledelsen for "Gamle Salten" har hele tiden vært åpen for nye måter å utnytte båten og formidle kystkultur. Tematurer med sykkel i Hamsuns rike og turer til Træna-festival, VM i skreifiske i Lofoten og Verdensarvøyene på Helgeland har gitt mange flotte opplevelser.

I samarbeid med Bodin videregående skole har båten vært brukt i opplæring for dekk og maskinklasser. Gjennom Opplæringskontoret Nord og Nordland fylkeskommune har båten vært brukt til eksamen for uteksaminering av matroselæringer. Høsten 2012 tas båten i bruk som skoleskip for sjøoffiserer som tar videreutdanning i maritim økonomi og ledelse ved Universitetet i Nordland. En kan trygt si at ringen er sluttet, og under fortsatt kyndig ledelse skal "Gamle Salten" fortsette å spre glede og kunnskap langs Nordlandskysten i mange år fremover.

Kilder:

Avisa Nordland

Kolltveit, B. "Sørøy", "Alta", "Barøy" og "Salten" fire blad av nord-norsk rutefart etter krigen.

Rederiet Salten: interne notater og prospekt

Wikipedia MS "Salten"

Muntlige kilder:

Ole Alexandersen, Johan Bakke, Morten Jakhelln, Bjørn Johansen og Tor Skille.